

## RIKSDAGENS SVAR 81/2013 rd

### Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av vallagen

#### *Ärende*

Regeringen har till riksdagen överlämnat sin proposition med förslag till lag om ändring av vallagen (RP 27/2013 rd).

#### *Beredning i utskott*

Grundlagsutskottet har i ärendet lämnat sitt betänkande (GrUB 3/2013 rd).

#### *Beslut*

Riksdagen har antagit följande lag:

## Lag

### om ändring av vallagen

I enlighet med riksdagens beslut

*ändras* i vallagen (714/1998) 15—18, 23, 28, 41, 43, 48, 59, 71, 76, 87, 94, 95, 120, 124, 131, 135, 150, 153, 155, 170, 172, 174, 177, 184, 187 och 189 §,

av dem 17, 23, 48, 71 och 87 § sådana de lyder delvis ändrade i lag 247/2002, 28 § sådan den lyder i lag 300/2009, 43, 135 och 189 § sådana de lyder i lag 431/2010 samt 94 § sådan den lyder i lag 1404/2009, som följer:

#### 15 §

##### *Valnämnd och valbestyrelse*

Kommunstyrelsen ska i god tid före val tillsätta

1) för varje röstningsområde en *valnämnd*, som består av ordförande, vice ordförande och tre andra medlemmar samt ett behövligt antal ersättare, dock minst tre, samt

2) för förhandsröstning som verkställs i anstalter en eller flera *valbestyrelser*, som består av ordförande, vice ordförande och en annan medlem samt ett behövligt antal ersättare, dock minst tre.

Såväl valnämndens och valbestyrelsens medlemmar som deras ersättare ska i den utsträck-

ning det är möjligt företräda de i partiregistret antecknade partier som vid föregående riksdagsval ställt upp kandidater i valkretsen i fråga. Vid kommunalval ska medlemmarna och ersättarna dock på motsvarande sätt företräda de grupper av röstande som vid föregående kommunalval ställt upp kandidater i kommunen. Valnämndens ersättare och valbestyrelsens ersättare för förhandsröstning som verkställs i anstalter ska ställas i den ordning i vilken de träder i stället för medlemmarna. En person som är uppställd som kandidat vid valet kan inte vara medlem eller ersättare i valbestyrelsen.

Valnämndernas och valbestyrelsernas ordförandes och vice ordförandes namn och kontaktinformation ska meddelas den kommunala centralvalnämnden.

16 §

*Valnämndens och valbestyrelsens arbete*

Valnämnden och valbestyrelsen är beslutföra med tre medlemmar.

Valnämnden utser för röstningen på valdagen ett eller flera valbiträden. Närmare bestämmelser om valbiträde finns i 73 §. Valnämnden kan anlita biträdande personal för räkningen och ordnandet av röstsedlarna samt för användningen av rösträttsregistret enligt 77 § och användningen av justitieministeriets andra datasystem.

På valnämnden och valbestyrelsen tillämpas inte den i 50 § i kommunallagen nämnda förvaltningsstadgans bestämmelser om förande, justering och framläggande av protokoll, hänskjutande av ett ärende till fortsatt sammanträde, kommunstyrelsens företrädares och kommundirektörens rätt att närvara och yttra sig vid sammanträden, föredragning av tjänsteinnehavare, rätt att ta upp ett ärende till behandling i ett högre organ eller kommunens ekonomi.

17 §

*Valförrättare*

Förhandsröstning på allmänna förhandsröstningsställen i hemlandet, i finska beskickningar och ombord på finska fartyg samt hemmaröstning sköts av *valförrättare*. Varje allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet ska ha åtminstone två valförrättare. Även andra förhandsröstningsställen kan vid behov ha två eller flera valförrättare.

Den kommunala centralvalnämnden förordnar valförrättare till ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet och till hemmaröstning. Valförrättare är annars

1) vid en finsk beskickning dess chef eller en av denne utsedd person,

2) ombord på ett finskt fartyg befälhavaren eller en av denne förordnad, på fartyget tjänstgörande person.

När förhandsröstning förrättas vid ett allmänt förhandsröstningsställe i hemlandet ska minst två valförrättare samtidigt vara närvarande. Vid

andra förhandsröstningsställen, till vilka två eller flera valförrättare har utsetts eller förordnats, räcker det med att endast en valförrättare är närvarande när förhandsröstning förrättas. Varje enskild hemmaröstning sköts av en valförrättare.

En person som är kandidat i valet kan inte vara valförrättare.

18 §

*Upprättande av och uppgifter i rösträttsregister*

Befolkningsregistercentralen ska senast den 46 dagen före valdagen upprätta ett register i vilket införs varje person som enligt uppgifterna i befolkningsdatasystemet är röstberättigad i det kommande valet (*rösträttsregister*).

Beträffande varje röstberättigad tas följande uppgifter in i rösträttsregistret, sådana de är i befolkningsdatasystemet den 51 dagen före valdagen klockan 24:

- 1) personbeteckning,
- 2) fullständigt namn,
- 3) vid andra val än kommunalval den valkrets som avses i 5 §,
- 4) hemkommun i Finland enligt lagen om hemkommun,
- 5) röstningsområde,
- 6) röstningsställe på valdagen och adressen till det,
- 7) modersmål, om detta är danska, isländska, norska eller svenska,
- 8) vid andra val än kommunalval den stat där den röstberättigade är bosatt, om staten inte är Finland,
- 9) den magistrat inom vars ämbetsdistrikt hemkommunen är belägen,
- 10) datum för införande i registret,
- 11) uppgift om en sådan spärrmarkering som avses i 36 § i lagen om befolkningsdatasystemet och Befolkningsregistercentralens certifikattjänster (661/2009).

Om den röstberättigade inte har hemkommun i Finland den 51 dagen före valdagen, antecknas i rösträttsregistret i stället för hemkommun folkbokföringskommunen enligt lagen om hemkommun. Om denna kommun inte längre hör till

finskt territorium, antecknas i stället för den Helsingfors stad. Den röstberättigade hör då till det röstningsområde som fullmäktige med stöd av 8 § 1 mom. har bestämt i fråga om de röstberättigade som i befolkningsdatasystemet inte har antecknats vid någon fastighet.

Efter upprättandet av rösträttsregistret antecknas i registret beträffande den röstberättigade

1) uppgift om dödsfall, om den röstberättigade har avlidit,

2) för det fall att personen i fråga på det sätt som anges i 26 § har antecknats i rösträttsregistret som saknande rösträtt, uppgift om detta,

3) uppgifter om eventuellt rättelseyrkande och om beslut som har meddelats med anledning av det,

4) uppgift om den röstberättigade har utövat sin rösträtt,

5) uppgift om en sådan spärrmarkering som avses i 2 mom. 11 punkten, om denna har gjorts i befolkningsdatasystemet efter upprättandet av rösträttsregistret.

Vid Europaparlamentsval införs en i Finland röstberättigad medborgare i en annan medlemsstat i Europeiska unionen i Europaparlamentsvalets rösträttsregister, om han eller hon skriftligen har anmält sin avsikt att utöva sin rösträtt vid Europaparlamentsvalet i Finland och efter detta har haft stadigvarande hemkommun i Finland och inte återtagit sin anmälan. Anmälan eller dess återtagande ska göras till magistraten senast den 80 dagen före valdagen före klockan 16.

## 23 §

### *Kontroll av uppgifter i rösträttsregistret*

De uppgifter som antecknats i rösträttsregistret enligt 18 § 2 och 3 mom. och 19 §, med undantag för personbeteckningarna, finns framlagda för kontroll i magistraterna eller fås avgiftsfritt per telefon från dem och, enligt vad Befolkningsregistercentralen bestämmer, också på andra ställen vardagar under tjänstetid från och med den 41 dagen före valdagen.

Magistraterna kan ge utdrag ur rösträttsregistret. Utdraget ges avgiftsfritt till den som utdra-

get gäller och till en myndighet som avses i denna lag.

Befolkningsregistercentralen informerar i den officiella tidningen och på annat lämpligt sätt om tillhandahållandet av uppgifter ur rösträttsregistret samt om hur rättelseyrkande ska framställas.

Om det i rösträttsregistret för en person har antecknats en sådan uppgift om spärrmarkering som avses i 18 § 2 mom. 11 punkten eller 18 § 4 mom. 5 punkten, får endast de personuppgifter i rösträttsregistret som avses i 18 § 2 mom. 2, 7 och 10 punkten läggas fram för kontroll.

## 28 §

### *Rösträttsregistrets laga kraft*

Rösträttsregistret vinner laga kraft klockan 12 den 12 dagen före valdagen.

Ett lagakraftvunnet rösträttsregister ska följas oförändrat vid valet. Rösträttsregistret anses ha vunnit laga kraft även om förvaltningsdomstolen inte innan det vinner laga kraft har meddelat beslut med anledning av besvär som anförts hos den.

Om någon uppenbart oriktigt med stöd av 26 § 1 eller 5 mom. har antecknats i rösträttsregistret som saknande rösträtt, får Befolkningsregistercentralen stryka anteckningen ur det lagakraftvunna rösträttsregistret.

Den som på valdagen för valnämnden visar upp ett sådant beslut av förvaltningsdomstolen eller högsta förvaltningsdomstolen som visar att han eller hon är röstberättigad, ska få rösta. Personen i fråga är skyldig att överläta beslutet eller en kopia av det till valnämnden.

## 41 §

### *Uppgörande av sammanställning av kandidatlistor*

Den myndighet som behandlar kandidatan sökningarna ska vid det sammanträde som hålls den 31 dagen före valdagen och som börjar senast klockan 16 göra upp en *sammanställning* av

*kandidatlistorna*, där det på samma sida av arket finns tryckt

1) en gemensam rubrik, av vilken framgår för vilket val sammanställningen har gjorts upp, samt

2) partiernas kandidatlistor, gemensamma listor samt kandidatlistorna för de valmansföreningar som inte hör till någon gemensam lista.

Kandidatlistorna för de partier som inte hör till något valförbund och för de partier som har bildat valförbund samt de gemensamma listorna och kandidatlistorna för de valmansföreningar som inte hör till någon gemensam lista placeras i ordningsföljd enligt 37 § 2 och 3 mom. så att först kommer partiernas kandidatlistor grupperade från vänster till höger, sedan de gemensamma listorna grupperade på motsvarande sätt och till sist under varandra i alfabetisk ordning kandidatlistorna för de valmansföreningar som inte hör till en gemensam lista. Kandidaterna tilldelas nummer i enlighet med denna ordningsföljd, med 2 som första nummer.

Finns det så många partier, valförbund eller gemensamma listor att grupperingen av dem från vänster till höger gör det väsentligen svårare att läsa sammanställningen, kan de eller en del av dem även grupperas under varandra i sammanställningen med iakttagande av den genom lottningen bestämda ordningsföljden. Kandidatlistorna för de partier som har ingått valförbund ska tillräckligt klart åtskiljas från kandidatlistorna för de partier som inte hör till något valförbund. Under kandidatlistorna för partier som har bildat valförbund görs en anteckning om att partierna i fråga har ingått valförbund.

Uppgifter om partiernas kandidater och kandidaterna på de gemensamma listorna antecknas under partiets namn eller den gemensamma listans beteckning grupperade i en eller flera spalter uppifrån och nedåt. Uppgifter om de kandidater som inte hör till någon gemensam lista antecknas längst till höger under varandra, i numerordning, tydligt åtskilda från varandra.

För varje kandidat antecknas i sammanställningen nummer, namn och titel, yrke eller syssla, som anges med högst två uttryck, samt vid andra val än kommunalval hemkommun. Vid si-

dan av eller i stället för kandidatens förnamn kan användas ett annat allmänt känt tilltalsnamn eller en förkortning av förnamnet. Inga andra uppgifter om kandidaten får antecknas, om de inte behövs för att precisera identiteten. Inga personbeteckningar antecknas i sammanställningen.

Partiernas namn antecknas i sammanställningen med iakttagande av 4 § i partilagen (10/1969) och 9 § 2 mom. i föreningslagen (503/1989). För en gemensam lista antecknas den beteckning som föreslagits för den eller, om beteckningen inte heller efter en anmärkning överensstämmer med det som föreskrivs om detta i II avdelningen, eller om inget förslag har framställts, fastställer den myndighet som behandlar kandidatansökningarna en beteckning, som endast utvisar den gemensamma listans ordningsföljd i sammanställningen i förhållande till andra gemensamma listor. För en valmansförening som inte hör till någon gemensam lista antecknas ingen beteckning.

#### 43 §

##### *Riksomfattande kandidatregister*

Justitieministeriet ska upprätta ett register, i vilket tas in alla kandidater i hela landet som vid valet i fråga tagits upp i sammanställningarna av kandidatlistorna eller i kandidatförteckningen för presidentvalet (*riksomfattande kandidatregister*).

Den myndighet som behandlar kandidatansökningarna ska den 38 dagen före valdagen vid presidentval och den 31 dagen före valdagen vid andra val se till att det i det riksomfattande kandidatregistret beträffande varje kandidat införs de uppgifter som finns i sammanställningen av kandidatlistorna eller i kandidatförteckningen för presidentvalet, ålder på valdagen samt personbeteckning.

Uppgifter ur kandidatregistret ges avgiftsfritt kandidaten, det parti som ställt upp kandidaten och den gemensamma lista på vilken kandidaten är uppställd samt en myndighet som avses i denna lag.

Justitieministeriet tar vid behov valkretsvis eller kommunvis en utskrift ur det riksomfattan-

de kandidatregistret som upptar de uppgifter om varje kandidat som finns i sammanställningen av kandidatlistorna. Ministeriet ska se till att ett behövt antal exemplar av utskriften sänds till de kommunala centralvalnämnderna, valbestyrelserna och valförrättarna vid förhandsröstningsställena i hemlandet samt utrikesministeriet för vidare utdelning till de finska beskickningar och finska fartyg som är förhandsröstningsställen.

## 48 §

*Förhandsröstningstiderna*

Förhandsröstning förrättas under förhandsröstningsperioden

1) på de allmänna förhandsröstningsställena i hemlandet på den tid som anges i beslut av kommunstyrelsen, och som inte får infalla vardagar före klockan 8 eller efter klockan 20, inte heller lördagar och söndagar före klockan 9 eller efter klockan 18,

2) i finska beskickningar varje dag på de tider som bestäms av chefen för beskickningen, dock inte långfredagen, påskdagen, pingstdagen, midsommardagen eller julaftonen, inte heller juldagen eller annandag jul,

3) i anstalter under en eller högst två dagar på de tider som valbestyrelsen bestämmer,

4) ombord på finska fartyg under minst en dag på de tider som befälhavaren bestämmer,

5) vid hemmaröstning vid den tidpunkt mellan klockan 9 och klockan 20 som särskilt meddelas den röstande.

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten förrättas förhandsröstning inte på nyårsaftonen, nyårsdagen, trettondagen, påskdagen, valborgsmässaftonen, första maj, Kristi himmelsfärdsdagen, pingstdagen, midsommaraftonen eller midsommardagen, självständighetsdagen, julaftonen, juldagen eller annandag jul.

En röstberättigad som inom den tid som nämns i 1 mom. har infunnit sig på förhandsröstningsstället men inte kunnat utöva sin rösträtt under denna tid har rätt att rösta även efter nämnda tids utgång.

## 59 §

*Följebrev*

Följebrevet ska riktas till den kommunala centralvalnämnden i den kommun som har antecknats för den röstande i rösträtsregistret.

Följebrevet ska innehålla följande uppgifter om den röstande:

- 1) fullständigt namn,
- 2) personbeteckning, om en kvitteringsanteckning enligt 60 § 2 mom. görs i följbrevet,
- 3) personbeteckning eller födelsetid och nuvarande adress, om som följbrev används en separat följbrevsblankett eller följbrevsblanketten för hemmaröstning på vilka det inte görs kvitteringsanteckning i följbrevet.

Den röstande ska underteckna följbrevets försäkran om att den röstande personligen med bevarande av valhemligheten har fyllt i röstsedeln och lagt in denna avstämplad i valkuvertet som den röstande därefter tillslutit.

Vid hemmaröstning ska den röstande dessutom underteckna försäkran i följbrevsblanketten för hemmaröstning om att den röstandes rörelse- eller funktionsförmåga är så begränsad att den röstande inte utan oskäligen svårigheter kan ta sig till röstnings- eller förhandsröstningsstället.

## 71 §

*Vallängderna och leverans av dem*

Efter avslutad förhandsröstning ska justitieministeriet se till att det ur rösträtsregistret från och med den fjärde dagen före valdagen klockan 19 skrivs ut *vallängder* röstningsområdesvis och att längderna sänds till de kommunala centralvalnämnderna i god tid före valdagen. Ministeriet kan bestämma att den kommunala centralvalnämnden skriver ut vallängderna för röstningsområdena i kommunen. Ministeriet kan också bestämma att uppgifterna i vallängderna sänds till centralvalnämnden i maskinläsbar form.

I vallängderna införs endast de personer som enligt de anteckningar som gjorts i rösträtsre-

gistret inte har utövat sin rösträtt vid förhandsröstningen. Vallängderna skrivs ut röstningsområdesvis i alfabetisk ordning enligt personernas namn eller på det sätt som justitieministeriet bestämmer. Vallängderna innehåller vid riksdagsval, presidentval och Europaparlamentsval en rubrik med uppgift om valkrets och vid alla val rubriker med uppgift om kommun och röstningsområde samt för varje person hans eller hennes fullständiga namn och personbeteckning. Om det i rösträtsregistret för en person har antecknats en sådan uppgift om spärrmarkering som avses i 18 § 2 mom. 11 punkten eller 18 § 4 mom. 5 punkten, ska en anteckning om detta skrivas ut även på vallängden.

Justitieministeriet kan vid behov av särskilda skäl bestämma att vallängderna ska skrivas ut ur rösträtsregistret genast efter att registret har vunnit laga kraft och att de utan dröjsmål ska sändas till den kommunala centralvalnämnden i fråga.

Den kommunala centralvalnämnden ska se till att vallängderna står till valnämndernas förfogande innan röstningen på valdagen börjar. Vallängderna är inte offentliga förrän röstningen på valdagen har avslutats. Om det vid presidentval förrättas ett andra val, är vallängderna för det första valet offentliga först sedan röstningen på valdagen i det andra valet har avslutats. De uppgifter i vallängden som gäller personer för vilka det enligt 2 mom. har skrivits ut en anteckning om spärrmarkering är dock inte offentliga.

#### 76 §

##### *Röstning på valdagen*

Den röstande får vid riksdagsval och kommunalval rösta på en kandidat som är upptagen i sammanställningen av kandidatlistorna inom den valkrets eller den kommun där den röstande antecknats som röstberättigad vid valet i fråga, vid Europaparlamentsval på en kandidat i sammanställningen av kandidatlistorna och vid presidentval på en kandidat i kandidatförteckningen för presidentvalet.

Den röstande ska på röstsedeln anteckna numret på den kandidat för vilken han eller hon av-

ger sin röst, så tydligt att tvivelsmål inte kan uppstå om vilken kandidat som avses. Anteckningen ska göras i valbåset eller, om detta inte är möjligt utan att den röstande förorsakas oskälig olägenhet, på ett annat sätt så att valhemligheten bevaras.

#### 87 §

##### *Kontrollräkning av röster*

Måndagen efter valdagen senast klockan 12 ska granskningen av de vid röstningen på valdagen ingivna röstsedlarna samt valnämndernas uträkningar och de kommunala centralvalnämndernas uträkningar enligt 82 § 4 mom. påbörjas. Vid kontrollräkningen ska det beslutas vilka röstsedlar som räknas kandidaterna till godo och vilka som lämnas obeaktade såsom ogiltiga.

De godkända röster som har avgetts för respektive kandidat vid förhandsröstningen och röstningen på valdagen ska räknas samman.

#### 94 §

##### *Fastställande och offentliggörande samt tillkännagivande av resultatet vid riksdagsval*

Valkrets-nämnden fastställer valresultatet vid ett sammanträde som hålls den tredje dagen efter valdagen och som börjar senast klockan 18.

Valkrets-nämnden ska offentliggöra valresultatet jämte besvär-anvisning genom ett tillkännagivande hos nämnden, i vilket det även ska meddelas vem som är ersättare för vilken invald riksdagsledamot. Valkrets-nämnden ska dessutom utan dröjsmål skriva ut en fullmakt för var och en som blivit vald och utan dröjsmål sända fullmakterna till riksdagen för utdelning till de valda.

Valkrets-nämnden ska omedelbart underrätta justitieministeriet, på det sätt som ministeriet bestämmer, och de kommunala centralvalnämnderna i valkretsen om valresultatet samt tillkännage resultatet och de valdas jämförelsetal och röstetal i de i valkretsen mest spridda tidningar vilka företräder de partier från vilka kandidater valts.

## 95 §

*Fastställande och offentliggörande samt tillkännagivande av resultatet vid kommunalval*

Den kommunala centralvalnämnden fastställer valresultatet vid ett sammanträde som hålls den tredje dagen efter valdagen och som börjar senast klockan 18.

Den kommunala centralvalnämnden ska utan dröjsmål

1) offentliggöra valresultatet genom att anslå protokollet med valresultatet jämte besväransvisning på kommunens anslagstavla för offentliga kungörelser för en tid av sju dagar,

2) lämna fullmäktige en förteckning över dem som blivit valda till fullmäktige och deras ersättare och tillkännage förteckningen på det sätt som kommunala tillkännagivanden meddelas för kännedom i kommunen, samt

3) underrätta justitieministeriet om valresultatet på det sätt som ministeriet bestämmer.

## 120 §

*Valombud*

Varje parti som ställer upp kandidater och varje valmansförening som ställer upp en kandidat ska i valkretsen ha ett valombud (*partiets valombud och valmansföreningens valombud*) och för varje valombud en ersättare. Dessutom ska valmansföreningar som har bildat en gemensam lista befullmäktiga något av valombuden för valmansföreningarna att vara *den gemensamma listans valombud* och ett annat ombud att vara ersättare.

Ett partis eller en gemensam listas valombud får inte vara valombud för ett annat parti eller en annan gemensam lista. En valmansföreningens valombud får inte vara valombud för ett parti eller för någon annan gemensam lista än den till vilken valombudets valmansförening hör och inte för en annan valmansförening. Ett partis eller en valmansföreningens valombud får inte vara medlem eller ersättare i valkrets-nämnden eller den kommunala centralvalnämnden.

En ansökan, ett meddelande eller en rättelse som avses i denna lag får på valombudets vägnar göras av en av valombudet skriftligen befullmäktigad person. Vad som i denna lag bestäms om ett partis, en gemensam listas och en valmansföreningens valombud gäller i tillämpliga delar för valombudets ersättare.

Ett parti ska senast den 48 dagen före valdagen meddela valkrets-nämnden partiets valombuds och valombudets ersättares namn, personbeteckning och kontaktinformation.

## 124 §

*Valmansföreningars kandidatansökningar*

Till en valmansföreningens kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till valmansföreningens kandidatlista som innehåller de uppgifter om kandidaten som nämns i 122 § 1 mom. 1 punkten,

2) ett av kandidaten undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för den valmansförening som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot ett uppdrag som riksdagsledamot samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma val har samtyckt till att ställa upp som kandidat för någon annan valmansförening eller för något parti eller i någon annan valkrets, och

3) valmansföreningens stiftelseurkund.

Valmansföreningens valombud ska datera och underteckna kandidatansökan samt i den ange sin personbeteckning och försäkra att kandidaten är valbar och att valmansföreningens medlemmar själva har undertecknat stiftelseurkunden.

## 131 §

*Valombud*

Varje parti som ställer upp en kandidat och varje valmansförening som ställer upp en kandidat ska ha ett valombud och för varje valombud en ersättare.

Ett partis valombud får inte vara valombud för ett annat parti. En valmansförenings valombud får inte vara valombud för ett parti eller för någon annan valmansförening. Ett partis eller en valmansförenings valombud får inte vara medlem eller ersättare i valkrets nämnden eller den kommunala centralvalnämnden.

En ansökan, ett meddelande eller en rättelse som avses i denna lag får på valombudets vägnar göras av en av valombudet skriftligen befullmäktigad person. Vad som i denna lag bestäms om ett partis och en valmansförenings valombud gäller i tillämpliga delar för valombudets ersättare.

Ett parti och en valmansförening ska senast den 48 dagen före valdagen meddela Helsingfors valkrets nämnd partiets eller valmansföreningens valombuds och valombudets ersättares namn, personbeteckning och kontaktinformation.

#### 135 §

##### *Tillkännagivande om kandidaterna*

Helsingfors valkrets nämnd upprättar senast den 38 dagen före valdagen ett tillkännagivande om vilka kandidater som ställts upp och publicerar det i Finlands författningssamling.

#### 150 §

##### *Bildande av valmansförening*

För att bilda en valmansförening som ställer upp en kandidat vid kommunalval krävs minst tio röstberättigade kommuninvånare. I kommuner där invånarantalet enligt de uppgifter som vid utgången av den 31 maj valåret finns i befolkningsdatasystemet är högst 1 500, får en valmansförening dock bildas av minst tre röstberättigade kommuninvånare, och i kommuner där antalet invånare är över 1 500 men högst 2 000, får en valmansförening bildas av minst fem röstberättigade kommuninvånare.

En valmansförening bildas genom att det upprättas en daterad och undertecknad stiftelseurkund, som ska innehålla följande uppgifter:

1) omnämnande av vilket kommunalval det är fråga om,

2) kandidatens namn och titel, yrke eller syssla, som anges med högst två uttryck,

3) varje medlems namn, födelsetid och adress,

4) en av varje medlem undertecknad försäkran om att han eller hon vid det aktuella valet är röstberättigad i kommunen i fråga,

5) valmansföreningens valombuds och valombudets ersättares namn och kontaktinformation.

En röstberättigad kan vara medlem av endast en valmansförening. Om en röstberättigad blivit medlem av två eller flera valmansföreningar, ska den kommunala centralvalnämnden stryka den röstberättigades namn från samtliga stiftelseurkunder.

#### 153 §

##### *Partiers kandidatansökningar*

Till ett partis kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till partiets kandidatlista, där varje kandidats namn och titel, yrke eller syssla, som anges med högst två uttryck, ska nämnas i den ordning i vilken kandidaterna upptas i sammanställningen av kandidatlistorna; vid sidan av eller i stället för kandidatens förnamn kan användas ett allmänt känt tilltalsnamn eller förnamnet förkortat; kandidatlistan får inte innehålla några andra anteckningar, utom då sådana behövs för att precisera kandidatens identitet,

2) ett av varje kandidat undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för det parti som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot ett uppdrag som fullmäktigeledamot samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma val har samtyckt till att ställa upp som kandidat för något annat parti eller för någon valmansförening,

3) ett meddelande från dem som har rätt att teckna partiets namn om att den förening på vars



vägnar partiets valombud uppträder företräder partiets personmedlemmar i kommunen, och

4) ett meddelande från den förening som företräder partiet med partiets valombuds och valombudets ersättares namn, personbeteckning och kontaktinformation samt fullmakt av föreningen för partiets valombud och valombudets ersättare.

Partiets valombud ska datera och underteckna kandidatansökan och försäkra att kandidaterna är valbara.

## 155 §

### *Valmansföreningars kandidatansökningar*

Till en valmansförenings kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till valmansföreningens kandidatlista som innehåller de uppgifter om kandidaten som avses i 153 § 1 mom. 1 punkten,

2) ett av kandidaten undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för den valmansförening som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot ett uppdrag som fullmäktigeledamot samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma val har samtyckt till att ställa upp som kandidat för någon annan valmansförening eller för något parti, och

3) valmansföreningens stiftelseurkund.

Valmansföreningens valombud ska datera och underteckna kandidatansökan samt i den ange sin personbeteckning och försäkra att kandidaten är valbar och att valmansföreningens medlemmar själva har undertecknat stiftelseurkunden.

## 170 §

### *Valombud*

Varje parti som ställer upp kandidater och varje valmansförening som ställer upp en kandidat ska ha ett valombud och för varje valombud en ersättare. Dessutom ska valmansföreningar som har bildat en gemensam lista befullmäktiga något av valombuden för valmansföreningarna

att vara den gemensamma listans valombud och ett annat ombud att vara ersättare.

Ett partis eller en gemensam listas valombud får inte vara valombud för ett annat parti eller en annan gemensam lista. En valmansförenings valombud får inte vara valombud för ett parti eller för någon annan gemensam lista än den till vilken valombudets valmansförening hör och inte för en annan valmansförening. Ett partis eller en valmansförenings valombud får inte vara medlem eller ersättare i valkrets nämnden eller den kommunala centralvalnämnden.

En ansökan, ett meddelande eller en rättelse som avses i denna lag får på valombudets vägnar göras av en av valombudet skriftligen befullmäktigad person. Vad som i denna lag bestäms om ett partis, en gemensam listas och en valmansförenings valombud gäller i tillämpliga delar för valombudets ersättare.

Ett parti ska senast den 48 dagen före valdagen meddela Helsingfors valkrets nämnd partiets valombuds och valombudets ersättares namn, personbeteckning och kontaktinformation.

## 172 §

### *Partiers kandidatansökningar*

Till ett partis kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till partiets kandidatlista, där varje kandidats namn och titel, yrke eller syssla, som anges med högst två uttryck, samt hemkommun ska nämnas i den ordning i vilken kandidaterna upptas i sammanställningen av kandidatlistorna; vid sidan av eller i stället för kandidatens förnamn kan användas ett allmänt känt tilltalsnamn eller förnamnet förkortat; kandidatlistan får inte innehålla några andra anteckningar, utom då sådana behövs för att precisera kandidatens identitet,

2) ett av varje kandidat undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för det parti som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot ett uppdrag som ledamot av Europaparlamentet samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma val har samtyckt till att stäl-

la upp som kandidat för något annat parti eller för någon valmansförening,

3) av varje medborgare i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen som uppställts som kandidat en försäkran om att han eller hon inte vid samma val har samtyckt till att ställa upp som kandidat i någon annan medlemsstat inom Europeiska unionen och att han eller hon inte har förlorat sin valbarhet vid Europaparlamentsval i sin hemstat, samt ett meddelande om i vilken medlemsstat han eller hon är medborgare, i vilken valkrets eller kommun i hemstaten han eller hon senast har upptagits i vallängden vid Europaparlamentsval och den senaste adressen i hemstaten.

Partiets valombud ska datera och underteckna kandidatansökan och försäkra att kandidaterna är valbara.

#### 174 §

##### *Valmansföreningars kandidatansökningar*

Till en valmansförenings kandidatansökan ska fogas

1) ett förslag till valmansföreningens kandidatlista som innehåller de uppgifter om kandidaten som avses i 172 § 1 mom. 1 punkten,

2) ett av kandidaten undertecknat och med kandidatens personbeteckning försett samtycke till att ställa upp som kandidat för den valmansförening som nominerat honom eller henne och samtycke till att ta emot ett uppdrag som ledamot av Europaparlamentet samt en försäkran om att han eller hon inte vid samma val har samtyckt till att ställa upp som kandidat för ett parti,

3) av varje medborgare i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen som uppställts som kandidat en försäkran om att han eller hon inte vid samma val har samtyckt till att ställa upp som kandidat i någon annan medlemsstat inom Europeiska unionen och att han eller hon inte har förlorat sin valbarhet vid Europaparlamentsval i sin hemstat, samt ett meddelande om i vilken medlemsstat han eller hon är medborgare, i vilken valkrets eller kommun i hemstaten han eller

hon senast har upptagits i vallängden vid Europaparlamentsval och den senaste adressen i hemstaten,

4) valmansföreningens stiftelseurkund.

Valmansföreningens valombud ska datera och underteckna kandidatansökan samt i den ange sin personbeteckning och försäkra att kandidaten är valbar och att valmansföreningens medlemmar själva har undertecknat stiftelseurkunden.

#### 177 §

##### *Kontroll av valbarheten för en medborgare i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen*

Helsingfors valkrets nämnd ska utan dröjsmål underrätta Befolkningsregistercentralen om en kandidatansökan som gäller en medborgare i en annan medlemsstat inom Europeiska unionen. Befolkningsregistercentralen ska utan dröjsmål till den behöriga myndigheten i kandidatens hemstat sända de uppgifter om ansökan som behövs för att kontrollera kandidatens valbarhet.

#### 184 §

##### *Närvarorätt för valombud och valobservatörer*

Vid de sammanträden som valnämnden, den kommunala centralvalnämnden och valkrets-nämnden håller för att bestämma kandidaternas nummer, ordna och räkna röstsedlarna eller bestämma valresultatet har partiernas och de gemensamma listornas samt de utanför de gemensamma listorna stående valmansföreningarnas valombud eller av dem särskilt för varje valmyndighet skriftligen befullmäktigade personer rätt att vara närvarande.

En finländsk eller utländsk valobservatör kan befullmäktigas av justitieministeriet när det gäller hela landet och av den kommunala centralvalnämnden när det gäller kommunens område. Valobservatören har rätt att vara närvarande när de valmyndigheter som avses i denna lag utför sina uppgifter.

## 187 §

*Utlämnande av utdrag eller kopia*

Om ett utdrag ur eller en kopia av en handling som avses i denna lag utlämnas till någon annan än den som handlingen avser eller till en myndighet som sköter uppgifter som avses i eller följer av denna lag, ska personbeteckningen utlämnas. Särskilda bestämmelser gäller för massutlämnande av uppgifter.

## 189 §

*Flyttning av valdag och utsatt dag*

Infaller valdagen på nyårsaftonen, nyårsdagen, trettondagen, valborgsmässoaftonen, första maj, pingstdagen, självständighetsdagen, julaftonen, juldagen eller annandag jul, ska röstningen på valdagen ordnas följande söndag. Infaller valdagen på påskdagen eller söndagen efter påskdagen, ska röstningen på valdagen ordnas

söndagen före påskdagen. När det gäller valdagen för Europaparlamentsvalet tillämpas dock vad som föreskrivs i 160 § 2 mom.

Om en annan utsatt dag än en sådan som föreskrivits för röstning på valdagen, inledande eller avslutande av förhandsröstning, kungörande av fullmäktige som valts utan förrättande av val eller fastställande av valresultatet infaller på en helgdag eller helgfri lördag eller på midsommar- eller julaftonen, ska följande vardag anses vara den utsatta dagen. Justitieministeriet har rätt att vid behov flytta en sådan utsatt dag till närmaste lämpliga dag, om det med anledning av besvär har förordnats att nya val ska förrättas eller om det har förordnats att nya riksdagsval eller kompletteringsval av fullmäktige ska förrättas eller om det har förordnats att presidentvalet ska inledas på nytt eller att val av fullmäktige ska förrättas vid ny tid.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors den 11 juni 2013